

מסורת הש"ס

(א) לעיל ד... (ב) וז"ל רש"י... מנחת דב"י ד"ה דענין וכו'... דקרקעין חוץ לתענית על שם... טיבה, (ג) וכו' פירש"י לקמן... כו. ד"ה ענינה, (ד) כ"ח מה... (ה) וכו' חתם הטוען וע"ש... חתם"ם בשם הירושלמי, (ו) (רמב"ם י"א, ו) טעם... הדפוס, (ז) וכו' ע"ז לקמן... (ח) וכו' ר"ח ר"ה ט"ה, (ט) וכו' וכו' על לטון... (י) וכו' על ע"ה ר"ה על לטון... חתם"ם שכתב רש"י וכו' חתם... ד"ה לא לזכא, (יא) וכו' לקמן... (יב) חתם"ם חתם"ם, (יג) וכו' וכו'... (יד) הקטורה כ"ה.

גליון הש"ס

נב"ב בנב"ב שהיא פתחא. ע"י... מנחת דב"י ע"ה ד"ה ע"ה ע"ה... ענינים:

הנהרות הג"א

[א] רש"י ד"ה ה"ה חתם... י"ב ל"ה רב"ע. י"ב רב"ע:

לעני רש"י

ספר פירוש, אה עשה עול.

רבינו תנאל

סדר תעניות האילוי האמור... בביטוי ראשונה כ"ו. ורצה... רב יהודה הכי, סדר תענית... האילוי כפי שיטת רביעית... ראשונה וכו' ולא ירדו... גשמים אבל אם ירדו גשמים... ונחמו ורצו וחזרו וישנו... כלומר כסו, מתריעין עליהן... מיד, ודוקא שנו בעין כיושב... אבל יבשו לגמרי אף על פי... הדדון אקון און מתריעין... עליהן, פי אקון, שחזרו... לירוקהו, כלומר חזרו... לחיות, ורבינו תנאל... לברכה אמר, האי אקון... אקנתא לשון חזקה כלשון... אמיח, ובלשון הזה הוא... בנישן ספר (פי שאחו... קוררין) (סוף הל' הגט), (א) וכו'... פירצה רוחו לקל, אל רפי... תבואה שהיא חתת אבן... צומתה, פי קלא מילתין שקל... קלא מילתין אלו האמור ברביעה... פי רב יהודה מכה הבא לידו... בעזרת, [א"ר] נהרא אנהרא, והצורכי האשים ההספקין... מים מהו ונהר ליתך לנהר... אהר.

אם כל המעט ע"ה לעיל נהמה... רש"י ד'.

רבינו גרשום

שלישית להתענות, ומי אסרת... לאחר ברביעה ראשונה... מעטין, אבל יבשו לא, רכין... שיבשו לית ליה תקנתא כליל... ואי מתריעין עליהן הוי תפלת... שוא, דאקון, שנהא ליה... קנת תקנה, נהרא אנהרא... בצורתו, שביידין להביא... מים מנהר זה להשקות שדות... שעל נהר אחר, לפי שאין... באותו נהר אחר מים כ"ו... סיפוק להשקות שדותיו, והו... סבתו בעזרת.

סדר תעניות אלו פרק שלישי תענית

י"א.

עין משפט
גר מצוה

לא צריבא דאקון, פי' לאחר שעלו בקנה תמיכשו מהו דמימא... אקנתא מילתא היא פי' דהואיל ועלו בקנה ולא נבטלו כל... לורכס ליבעי התרעה קמ"ל... בצורתא, פי' (א) (ה"כ) בשאין תבואה בעיר ויש הרבה בשאר עיירות... ויכולין להביא מוה לוו היינו מקרי... כלורת ולא מקרי רעב (א) ומאחר... שיכולין להביא ע"ה הנהר דליכא אלף... טרסא ועירלא ומחאי כלומר מדבר... מועט מה אין מתריעין מדינתא... אלמדינתא פירוש שארין להוואי... מדינה למדינה אחרת ע"י תמוריס... וסוקיס ואו מתריעין דאי אפשר... להביא בשפע כ"כ כמו כספיתא לא"א... נהרא אנהרא כלומר אם יבש הנהר... זה וררין להסב נהר אחר לכאן אי... נמי ררין להמתין עד שיגדל הנהר... האחר ויבא כזאן זה כלורת ולא... מתריעין מדינתא אחרת אם יבשו... כל הנהרות שגזו העיר ולררין... להביא מים מעיר אחרת כפנהא וקשה... דנמתני משמע דלצורת (א) מתענין... דקמני מתריעין עליהן מפני שהיא... מכת כלורת ויש לומר דמכת כלורת... דמתני' הו' כמו דכפנה כאשר פירשמי... שחמת חטה יאל חוה ומשום הכי... מתריעין אע"ג דעדין איתו רק... כלורת הואיל וסופו רעב מתריעין... אע"ג דלכמי לא הוו כפנה אלף... לעולם אין מתריעין על מכת כלורת... אי לא מצי לבא לעיר רעב ולהכי... קאמר הכא דנהרא אנהרא דלא הו'... אלף כי נצורתא ולא מתריעין... נהירנא

בשביל שלא ימוקו התפלל ולא ירדו גשמים מה עשה ע"ע עוגה ועמד... בתוכה ואמר לפניו רבש"ע בניך שמו פניהם עלי שאני כבן בית לפניך... נשבע אני בשמך הגדול שאני זו מכאן עד שתרםם על בניך התחילו... גשמים מנשפין אמר לא כך שאלתי אלא גשמי בורות שיהיו ומערת התחילו... לירד בועף אמר לא כך שאלתי אלא גשמי רצון ברכה וגרבה ירדו כתיקנן... עד שיצאו ישראל מירושלים החר הבית מפני הגשמים באו ואמרו לו כשם... שהתפללת עליהם שירדו כך התפלל שילכו לזן אמר להם דעצורו לו כשם... נמחית אבן המועין ישלח לו שמעון בן שטח אלמלא חוני אתה גזרתי... עליך וינדי אבל מה אעשה לך שאתה מתחמא לפני המקום ועושה לך... רצונך כבן שהוא מתחמא על אביו ועושה לו רצונו ועליך הכתוב אומר... ישמח אביך ואמך ותגל וילדתך: (מתני') היו מתענין וירדו להם גשמים... קודם הנגז החמה לא ישלימו לאחר הנגז החמה ישלימו ר"א אומר קודם... חצות לא ישלימו לאחר חצות ישלימו מעשה שגזרו תענית בלוד וירדו להם... גשמים קודם חצות אמר להם ר' טרפון צאו ואכלו ושתו ועשו י"ט ויצאו... ואכלו ושתו ועשו יום טוב וכו' בין הערבים יוקראו הלל הגדול: גמ'... סדר תעניות האלו האמור ברביעה ראשונה ורמינהו רביעה ראשונה... ושניה לשאול שלישיית להתענות אמר רב יהודה ה"ק סדר תעניות... האמור אימתי בזמן שיצאה רביעה ראשונה ושניה ושלישיית ולא ירדו... גשמים אבל ירדו גשמים ברביעה ראשונה וזרעו ולא צמחו אי נמי צמחו... וחזרו ונשתנו מתריעין עליהן מיד אמר רב נחמן דוקא נשתנו אבל יבשו... לא פשימא נשתנו תנן לא צריבא (א) דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא היא... קמשמע לן; וכן שפסקו גשמים בין גשם לגשם כו'; מאי מכת בצורת אמר... רב יהודה אמר רב מכה המביאה לידו בצורת אמר רב נחמן נהרא אנהרא... בצורתא

ל"א אלף יבשו לא דמילתא חורין; לא לריכא דאקון. שעלו בקנה מהו דמימא אקנתא מילתא... היא דעין שעלו בקנה וענין לא בצלו כל ררין וחאי אי לא מתריעין מו לא גלילי קמשמע לן דלאו מילתא היא דלף על גב דאקון... אכתי גדלי טפי: נהרא אנהרא כלורתא. בשאין תבואה בעיר אחרת ואפשר להביא מזה לזה דרך נהר כספיתא: בצורתא

ב א מ"י פ"ג מלכות... תענית ר"ב טושי"ג א"ת... מ"ב מקשו ספיק א ויפיק;... ב ב מ"י ש"ס אל' (א) ב ד... (ב) טושי"ג ש"ס ש"ס;... ד ד מ"י ש"ס אל' י' א... טושי"ג ש"ס ספיק ט;... ה ה מ"י ש"ס הלכ' ט טושי"ג... ש"ס ספיק ו;... ו ו מ"י ש"ס הלכ' ט טושי"ג... ש"ס ספיק ז;... ז ז מ"י ש"ס אל' ה"ו... ופ"ג מלכות ש"ס הלכ' ט... ספיק ט טושי"ג ש"ס ספיק... י י מ"י רפ"ה ספיק ט; ופ"ג... ש"ס ספיק י;... י"א מ"י ש"ס אל' ח"ה... ח ח מ"י ש"ס ספיק ח;... ט ט מ"י ש"ס אל' ח"ה... ח ח מ"י ש"ס ספיק ח;... י"א מ"י ש"ס אל' ח"ה... ח ח מ"י ש"ס ספיק ח;

תורה אור השלם

י. ישמח אביך ואמך ותגל... וילדתך: משלי כג כה

הנהרות הב"ח

(א) נב"ב ג' מהים בני ימים זה... אחר זה הכי זה דבר תמיה... מכלן לין זה דבר מלי"מ וכו'... פ"א לין זה: (א) (ב) ש"ס... וכו' אמר לעזרה ללא לנסקה... ר"ב ט' פירושו כדף ד ע"א:... (ג) ש"ס אלמלא חוני אהר... נוניו עלך לבדות אלף מה... אעשה: (ד) ה"ה מ"ה... הדרה אקון מהו דמתימא... (ה) רש"י ד"ה ה"ה חתם... י"ב ל"ה חתם"ם ספיק... שאמה העיר וכו' המטוה... לפניה שביבוריה ויהיו... כה רעב: (ו) ה"ה חתם"ם... כתימא ח נהרא כלספיקא פי... שהיא מכה מלכות ולפיכך... אף אם נתקפו אהר: (ז) ה"ה... נמות שמענין על כבוד הכי... שהיטי דברים לאמר לא... כך שאלתי ספיק: (ח) ר"ה... הכי קאמר כי כלומר סדר... תעניות אלו אמרו בשביל... רביעה ראשונה כשעברה... מכל וכל כגון רביעה... לחטוה: (ט) ר"ה חוקא... כי להתפלל עליהן שיחזרו... כיפי מתקן אלף יבשו לא... ררין כי ויהו תפלת שוא... ה"ה ומה"ד אלף יבשו. ספיק... חתם עדין כי: (י) ר"ה... ה"ה שפיקא נשתנו חן לא... נריכא הדרה אקון מהו... דמתימא כי דאקון שעלו כי... שתיכשו מהו דמתימא כי... דאקנתא (או מילתא ד"א... והספיק: (יא) חתם"ם ד"ה... פי' בשאין לליל ויבית הכי... נתקן: (יב) בא"ר ולא חוקי... רעב דמאחר שיכולין לו... ועירלא ומחאי מילתא כלומר... כי ע"י תמוריס וסוקיס... כפנה פי' וכו' מתריעין;... (יג) בא"ר דנמתני משמע... דלצורת מתריעין דקמני... מתריעין כי כאשר פירשמי... שחמת חטה פי' אע"ג דעדין... איתו בא רעב כ"א כלורת... הואיל: